

BUDGET 2015

samt flerårsplan 2015-2017

Budgetramar antagna av kommunfullmäktige 2014-06-12 §

Innehåll:

Nämnd- och förvaltningsorganisation	2
Vision och inriktningsmål	3
Utvecklingsområden	3
God ekonomisk hushållning	4
Omvärldsbeskrivning	5
Personal	7
Ekonomisk utveckling	8
Kommunala jämförelser	9
Benchmarking i norra Bohuslän	9
Strukturkostnadsindex	10
Budgetförutsättningar 2015	11
Övergripande förutsättningar för arbetet med 2015 års budget	11
Resursberäkningar	12
Budget 2015	13
Resultatbudget	13
Kassaflödesbudget	13
Balansbudget	14
Investeringsbudget i sammandrag	14
Ekonomisk analys	15
Driftbudget	16
Specifikation av kommunbidrag (budgetramar)	16
Nämndsredovisning	17
Kommunfullmäktige, partistöd, revision, valnämnd och överförmyndare	17
Kommunstyrelsen	19
Allmän och teknisk verksamhet	19
Omsorgsverksamhet	22
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	24
Utbildningsnämnden	26
Byggnadsnämnden	28
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	29
Flerårsplanen 2015-2017	30
Bilaga	
Ekonomiska styrprinciper	31

NÄMND- OCH FÖRVALTNINGSORGANISATION

Kommunfullmäktige är kommunens beslutande församling.

Kommunstyrelsen har, med hjälp av kommunledningsförvaltningen, ansvaret för ledning och utveckling, strategi- och policyfrågor avseende ekonomi, personal och organisation, översiktlig planering, information, beredskapsplanering, räddningstjänst och totalförsvar, turism, näringslivsfrågor, konsumentrådgivning, kollektivtrafik, markförsörjning, teknisk försörjning inkl. renhållning, central fastighetsförvaltning, fritidsanläggningar, hygienvårdsanläggningar, småbåtshamnar, handelshamnar, byggande och exploatering samt den samordnade kost- och städorganisationen.

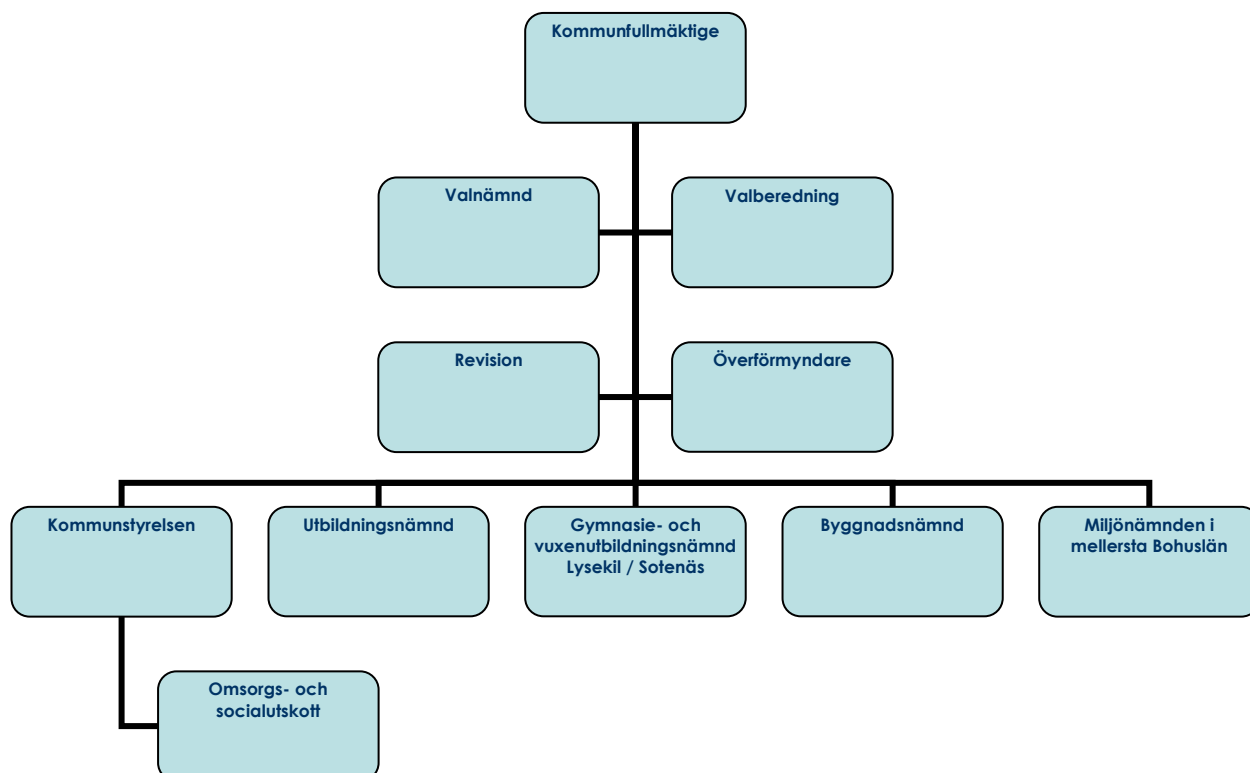
Kommunstyrelsen har, med hjälp av omsorgsförvaltningen, ansvaret för individ- och familjeomsorg, arbetsmarknadsfrågor, äldre- och handikappomsorg, stöd och service till vissa funktionshindrade samt färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag.

Sotenäs och Lysekils kommuner har en **gemensam gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd** med ansvar för gymnasieutbildning samt vuxen- och uppdragsutbildning.

Utbildningsnämnden har, med hjälp av utbildningsförvaltningen, ansvaret för barnomsorg, förskoleklasser och fritidshem, grundskola, särskola, musikskola, bibliotek och övrig kulturverksamhet, fritidsgårds- och övrig fritidsverksamhet.

Byggnadsnämnden har ansvaret för planering, rådgivning, tillsyn och myndighetsutövning enligt bygglagstiftningen samt trafik- och trafiksäkerhetsfrågor.

Miljönämnden i mellersta Bohuslän har ansvaret för planering, rådgivning, tillsyn och myndighetsutövning enligt miljölagstiftningen i de tre kommunerna Lysekil, Munkedal och Sotenäs.

VISION OCH MÅL

Vision 2020

Det goda kustnära livet som förenar tradition med förnyelse, hållbar utveckling och framtidstro.

Inriktningsmål

Kommunfullmäktige har antagit ett antal inriktningsmål.

Inriktningsmål:

- Ett gott liv i Sotenäs – hela livet, präglad av respekt för den enskilde och människors lika värde
- Hållbar utveckling – demokratiskt, socialt, ekonomiskt och miljömässigt
- Goda betingelser för företagande
- En attraktiv besökskommun
- Alla finner sitt önskade boende
- Ett rikt fritids- och kulturutbud
- Ett livslångt lärande

Programförklaring för mandatperioden 2011-2014

Kommunfullmäktige har antagit en programförklaring för mandatperioden 2011-2014. Kommunstyrelsen och nämnderna har fått i uppdrag att med utgångspunkt i programförklaringen ge förslag på inriktningsmål, mål för god ekonomisk hushållning och nämndernas styrande verksamhetsmål (prioritering, verksamhetsinriktning, verksamhetsuppdrag, indikatorer och nyckeltal). Programförklaringen gäller för hela 2014 och kommer därefter att uppdateras.

Utvecklingsområden

Alternativa driftsformer

För att nå målen om bemötande, service och tillgänglighet skall alternativa driftformer prövas i ökad omfattning. Nämnder och styrelser ges i uppdrag att aktivt pröva denna möjlighet genom olika entreprenadlösningar inom sina respektive verksamhetsområden.

Övergripande miljöarbete

Samtliga förvaltningar ges i uppdrag att ta fram mål och metoder för att kommunens miljöarbete skall bli övergripande för en hållbar utveckling ur ekologiska, sociala och kulturella aspekter.

Kvalitetsarbete

Ett fortsatt betonade av kvalitetsarbetet när det gäller förtydligande av mål och implementering av dessa för samtliga förvaltningar.

Hållbar ekonomi

För att långsiktigt säkerställa en hållbar ekonomi samt en verksamhet som svarar mot medborgarens behov är det viktigt att utveckla ledning och styrning av den skattefinansierade verksamheten.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Enligt kommunallagen skall det för den kommunala verksamheten finnas mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Begreppet ”god ekonomisk hushållning” har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

God ekonomisk hushållning ur ett **finansiellt perspektiv** innebär bl a att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Kommunen skall ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av mål. Målformuleringarna bör utgå från vad som i normalfallet är att betrakta som god ekonomisk hushållning, anpassat till kommunens egna förhållanden och omständigheter.

God ekonomisk hushållning ur ett **verksamhetsperspektiv** tar sikte på kommunens förmåga att driva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. För att åstadkomma detta samband krävs bl a en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Vidare behövs resultatanalyser och kontroller som visar hur verksamhetens prestationer och kvalitet motsvarar uppställda mål samt en effektiv organisation som säkerställer måluppfyllelsen. För att kunna styra verksamheterna måste kommunen säkerställa processer för att bedriva dessa kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning

Utifrån principen att varje generation själv skall bära sina kostnader och med hänsyn till kommunens finansiella ställning är de finansiella målen för mandatperioden följande:

- Årets resultat skall, för den skattefinansierade verksamheten, uppgå till lägst 5 Mkr

(1,2 % av skatte- och bidragsintäkter). Det långsiktiga målet är 2 % ca 9,0 Mkr.

- Investeringsvolymen skall i den skattefinansierade verksamheten högst uppgå till avskrivningsutrymmet

Verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning

Med utgångspunkt från vision och inriktningsmål utgörs mål för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv dels av 10 kommungemensamma mål dels av mål som kommunfullmäktige anger för kommunens olika verksamhetsområden och som återfinns i budgeten under respektive nämnds redovisning.

Kommungemensamma verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning:

Demokrati och samhälle

- Kvalitetsgarantier skall höja nyttan för kommunens invånare.
- Bevarande av kulturhistoriska värden och resurshushållning skall prägla all planering och handläggning av kommunens verksamheter.

Personal.

- Sotenäs kommun skall vara en attraktiv arbetsgivare.
- Den totala sjukfrånvaron i Sotenäs kommun skall minska.
- Ständiga förbättringar skall genomsyra allt arbete.

Energi

- Energiförbrukningen skall 2020 minska med 25 % i förhållande till 2009.

Fastigheter och anläggningar

- Kvaliteten i Sotenäs kommuns fastighetsbestånd skall höjas.

Företagande

- Förbättrade förutsättningar för nya och befintliga företag.
- Utbildnings- och utvecklingsinsatser skall stimulera till ett differentierat näringsliv.

Samarbete

- Kommunen skall aktivt delta i samarbetet med övriga kommuner i norra Bohuslän i syfte att effektivisera och rationalisera verksamheten för en ökad kvalitet.

OMVÄRLDSBESKRIVNING

Internationell ekonomi

Den globala återhämtningen går vidare. Läget i den amerikanska ekonomin förbättras successivt och även inom euroområdet ser förutsättningarna allt ljusare ut. Det innebär att tillväxten i omvärlden fortsätter att stärkas. Utvecklingen stöds av centralbankernas expansiva penningpolitik och en gradvis mindre åtstramande finanspolitik.

Utvecklingen i Ukraina skapar osäkerhet, men har hittills haft begränsad spridning till de finansiella marknaderna. I euroområdet fortsätter den ekonomiska aktiviteten att förstärkas. BNP har ökat de tre senaste kvartalen och förtroendeindikatorerna pekar på fortsatt tillväxt. Arbetslösheten är hög men stiger inte längre. Skillnaden i arbetslöshet är emellertid stora. Spanien har en arbetslöshet på 25 procent medan den i Tyskland ligger på 5 procent.

I takt med ökad optimism hos hushåll och företag, mindre stram finanspolitik i år jämfört med 2013 och stabilare finansmarknader räknar SKL med att hushållens konsumtion och företagets investeringar ökar. Tillväxten euroområdet som helhet blir dock relativt begränsad. I år räknar SKL med en BNP tillväxt på 1,2 procent och för 2015 1,7 procent. Den höga arbetslösheten och den relativt långsamma återhämtningen medför att inflationen blir fortsatt låg.

Svensk ekonomi

Avslutningen på 2013 blev för svensk del mycket stark. BNP fjärde kvartalet ökade med 3,1 procent jämfört med fjärde kvartalet 2012 och med 1,7 procent mot kvartalet innan. Den starka tillväxten berodde till viss del på tillfälliga faktorer som en betydande lageruppgång och en kraftigt ökad statlig konsumtion, men den breda uppgången i efterfrågan tyder på att konjunkturen är på väg upp. Framtidsutsikterna för svensk ekonomi är övervägande ljusa. Den internationella utvecklingen bidrar till att efterfrågan på svensk export får allt bättre fart. Samtidigt finns goda förutsättningar för högre tillväxt i inhemsk efterfrågan. Hushållets sparande är högt och företagets investeringar relativt låga. SKL:s bedömning är att svensk

BNP ökar med 3,0 procent i år och 3,1 procent nästa år.

Kommunsektorn

Det sammanlagda resultatet för kommunerna uppgick till 15,7 miljarder 2013 och översteg därmed med råge vad som brukar definieras som god ekonomisk hushållning. Även 2013 förstärktes kommunernas resultat kraftigt av återbetalade medel från AFA Försäkringar. Utan tillfälliga intäkter faller resultaten kraftigt 2014 och fler kommuner kommer att få problem att klara överskott. En bättre utveckling av skatteunderlaget 2015 och 2016 innebär att kommunerna har råd att klara kostnadsökningar i takt med kraftigt ökade demografiska behov.

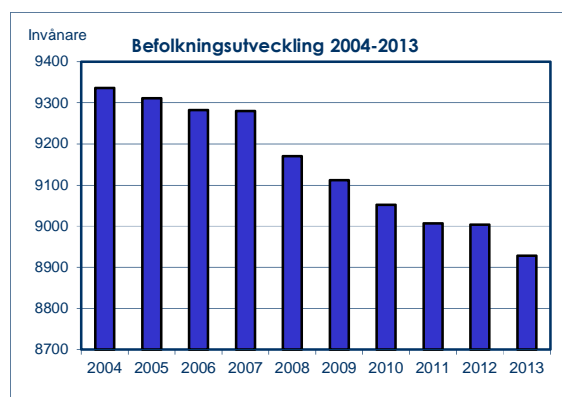
I regeringens ekonomiska vårproposition finns aviseringar om satsningar främst inom skolan. Den tidigare aviserade minskningen av statsbidrag till följd av den nya gymnasierformen kvarstår från år 2016. För att göra en rimlig prognos för kostnadsvolymen behövs antagande om storlek på statsbidrag och förändrade skattesatser. SKL:s antagande är att statsbidragen räknas upp med 2 procent realt per år under åren 2016-2017. Skatteunderlaget ökar måttligt 2014 med 3,4 procent. Nästa år väntas det underligande skatteunderlaget växa kraftigt främst till följd av specialdestinerade statsbidrag till skolan och förskolan. Kommunernas kostnader ökar i år med vad som krävs av ökade demografiska behov och historisk trendmässig utveckling. Ökningen av de demografiska behoven har fördubblats jämfört med genomsnittet de senaste tio åren och uppgår nu till 1 procent per år.

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)

Befolkning

Invånarantalet i Sotenäs har under perioden 2004–2013 minskat med 408 personer, från 9 336 till 8 928. Det är invånarantalet den 1 november som ligger till grund för skatteintäkterna påföljande år. Kommunen har kontinuerligt ett födelseunderskott och är därför helt beroende av inflyttning för att inte befolkningen skall minska. Inflyttning sker framför allt i åldersgruppen 45 år

och uppåt och befolkningen karaktäriseras av att andelen personer 55 år och äldre är bland de högsta i riket. Däremot är åldersgrupperna 20-44 år kraftigt underrepresenterade vid en jämförelse med genomsnittet i riket.

Näringsliv och arbetsmarknad

Sotenäs är starkt beroende av att basnäringarna har en trygg tillgång på arbetskraft, råvaror och kommunikationer. I kommunen finns ca 1 200 arbetsställen, de flesta knutna till orterna Kungshamn, Smögen, Hunnebostrand och Bovallstrand.

Näringslivet präglas av en dominerande bransch, livsmedelsindustrin.

De flesta arbetstillfällen återfinns inom tillverkningsindustrin, 27 %, vilket är dubbelt så stor andel som genomsnittet i riket. Därefter kommer handel 14 % samt vård och omsorg med 12 %.

Sotenäs kommun är en utpendlingskommun. Nettoutpendlingen 2012 uppgick till 148 personer jämfört med 65, 121 och 103 personer för respektive 2009, 2010 och 2011.

Arbetsmarknaden i Sotenäs kommun har haft en stabil karaktär över tiden. Andelen arbetslösa har den senaste femårsperioden genomsnittligt legat lägre än både länet och riket. I mars 2014 (mars 2013) var andelen arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd i ålder 16-64 år 4,3% (4,7%), jämfört med 6,1% (6,5%) i länet och 6,5%(6,8%) i riket.

Källor: SCB och Arbetsförmedlingen.

Bostadsmarknad

Under senare delen av 1990-talet präglades bostadsmarknaden i norra Bohuslän och Sotenäs av låg efterfrågan och flera tomma lägenheter. I början av 2000-talet ökade efterfrågan på lägenheter men nyproduktionen har legat på en låg nivå och under åren 2008-2012 tillkom endast 16 nya lägenheter i flerbostadshus. Efterfrågan på villatomter har ökat kraftigt under 2000-talet och under perioden 2008-2012 färdigställdes ca 90 nya småhus.

Källa: SCB.

PERSONAL

Sotenäs kommun har en samordnad personaladministration. Syftet är att kunna genomföra en gemensam personalpolitik i hela organisationen. Verksamheten ska även vara stöd till chefer i personalfrågor.

Personalstrategi

En av de viktigaste utmaningarna för Sotenäs kommun är att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare. Dessa utmaningar ställer stora krav på det personalstrategiska arbetet. För att vara en attraktiv arbetsgivare fokuserar Sotenäs kommun på ledarskap och medarbetarskap, hälsa, kompetensförsörjning samt jämställdhet.

Ledarskap och medarbetarskap

Genom ett coachande ledarskap visar kommunens chefer att de har tillit till varje medarbetare och deras förmåga.

För att främja ledarskapet samverkar kommunen med Tanums kommun i chefsutbildning. Kommunens chefer har genomgått eller kommer att genomgå denna utbildning.

Kommunen har infört verksamhetsutvecklande lönesättning. Lönen ska vara individuell och differentierad och avspegla uppnådda mål och resultat. Löneinstrumentet blir på detta sätt ett ledningsverktyg. Orsaken är att de centrala löneavtalen ställer krav på chefernas färdighet att genomföra lönesamtal, utarbetande av mål för verksamheten och lönekriterier samt metodik för genomförandet av samtalet. Utbildning sker kontinuerligt för nya chefer.

Ett sätt att öka medarbetarnas engagemang och delaktighet är samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare. Denna dialog förs via arbetsplatsträffar och centrala samverkansgrupper. Kommunen följer, genom en vart tredje år återkommande medarbetarenkät, aktivt upp hur medarbetare och chefer upplever sin arbets-situation och utveckling i arbetet.

Arbetsmiljö

Kommunen har fastställt en arbetsmiljöpolicy. Denna policy medför att respektive chef årligen ska sammanställa vilka arbetsmiljöåtgärder som

genomförts samt en handlingsplan för långsiktiga åtgärder. Resultat och utvärdering följs upp i respektive förvaltnings samverkansgrupp för att sedan rapporteras till respektive nämnd.

Kompetensförsörjning (rekrytera, utveckla och behålla)

Riktlinjer för rekrytering har tagits fram i syfte att kvalitetssäkra rekryteringsprocessen. Dessa riktlinjer är väl förankrade i organisationen.

Rekrytering av chefer har under det senaste året företrädesvis varit enhetschefer och rektorer.

Jämställdhet

Mot bakgrund av att arbetsgivare och arbetstagare skall samverka om aktiva åtgärder för att jämställdhet i arbetslivet ska uppnås har kommunen genomfört en systematisk lönekartläggning. Denna kartläggning genomförs kontinuerligt enligt gällande lag. Syftet med kartläggningen är att identifiera, utjämna och förhindra eventuella osakliga skillnader i löner mellan kvinnor och män som utför arbete som är att betrakta som lika eller likvärdigt.

Ständiga förbättringar

Kommunen som arbetsgivare har kompletterat värdegrunden med kravet att ständigt förbättra verksamheten.

PA- och lönesystem

Under 2013 har Sotenäs kommun fortsatt implementerat det nya PA- och lönesystemet som drivs tillsammans med Munkedals och Lysekils kommuner

EKONOMISK UTVECKLING

Resultat

Kommunens resultat för 2013 uppgick till 1,4 Mkr för den skattefinansierade verksamheten. I resultatet ingår vinster från försäljning av anläggningstillgångar med 3,5 Mkr varför den egentliga verksamheten visar ett lägre resultat.

Belopp i Mkr	2009	2010	2011	2012	2013
Årets resultat	9,6	10,7	17,5	15,3	1,4
Årets resultat skattefinansierad verksamhet	4,3	3,9	17,3	8,5	-3,1
Årets resultat enligt balanskravet	7,0	6,3	3,7	13,5	0,0

Verksamhetens nettokostnader

Den del av kommunens verksamheter, som finansieras med skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag kallas nettokostnader. Nettokostnaderna kan inte i ett längre perspektiv tillåtas öka mer än de angivna intäkterna. Mellan 2009 och 2013 ökade nettokostnaderna med 10,9 % medan skatteintäkter och utjämningsbidrag ökade 9,0 %.

Nettokostnadernas förhållande till skatte- och utjämningsbidrag bör ligga betydligt under 100% så att det utrymme som då finns kvar kan användas för ev. amortering av lån, investeringar och/eller sparande.

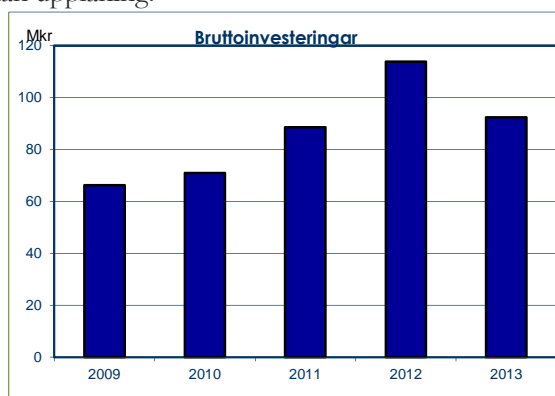
Budgetföljsamhet

De senaste boksluten har totalt för kommunen visat överskott. Nämndernas resultat har dock försämrats under en följd av år vilket kompenseras av positiva avvikelser för gemensamma kostnader samt av skatte- och bidragsintäkter.

Avvikelse i Mkr	2010	2011	2012	2013	2014 prog
Nämndsverksamhet	-7,9	-2,9	-2,7	-14,0	+2,7
Affärsdrivande vht	4,0	0,2	6,8	4,5	0,0
Gemensamma intäkter o kostnader	13,3	14,2	7,6	12,9	0,4
Skatte- och bidragsintäkter	4,3	6,8	0,2	1,9	-2,6
Övrigt	-3,5	-1,3	-1,8	-3,9	-1,4
Totalt	10,2	17,0	10,1	1,4	-0,9

Investeringar

Investeringsvolymen har legat på en hög nivå under hela 2000-talet. Tack vare en från början stark likviditet och intäkter från fastighetsförsäljning har kommunen ända fram till 2011 kunnat finansiera den höga investeringsvolymen utan upplåning.

Låneskuld

Kommunens låneskuld till kreditinstitut uppgår till 170,8 Mkr. Övrig låneskuld avser långfristig leasingskuld och periodiserade anslutningsavgifter inom VA-verksamheten.

Soliditet

Kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsåtaganden har under perioden 2009 till 2013 försämrats från 29 % till 24 %. Större delen av den försämrade soliditeten beror på den ökade låneskulden.

KOMMUNALA JÄMFÖRELSE

Jämförelse (benchmarking) norra Bohuslän

Kommunerna i norra Bohuslän, Lysekil, Munkedal, Sotenäs, Strömstad och Tanum bedriver sedan några år ett aktivt benchmarkingarbete. Syftet med arbetet är att genom systematiska jämförelser förklara likheter och olikheter mellan kommunerna och att detta arbete ska leda till ett erfarenhetsutbyte och lärande mellan kommunerna.

Befolkning

Kommunerna norra Bohuslän är ungefär lika stora och därmed i många avseenden lätta att jämföra med varandra.

Strömstad har under en rad av år visat en stabil ökning av antalet invånare. Under 2013 har Munkedal och Tanum brutit en nedåtgående trend och visar stigande befolkningstal.

Antal invånare 31/12	2011	2012	2013
Sotenäs	9 007	9 004	8 928
Lysekil	14 398	14 396	14 369
Munkedal	10 223	10 173	10 205
Strömstad	12 010	12 295	12 480
Tanum	12 320	12 270	12 303

Finansiella jämförelser

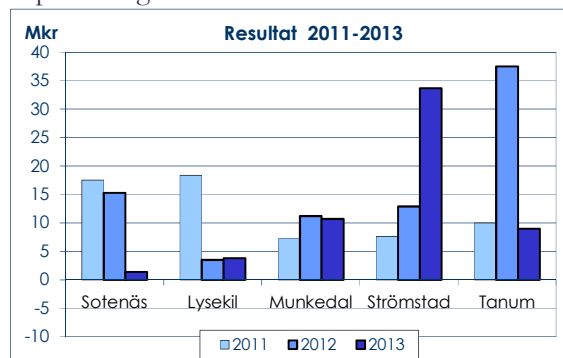
Kommunalskatt

Alla kommunerna i norra Bohuslän har en hög kommunalskatt om man jämför med genomsnittet i länet och riket. Munkedal och Lysekil tillhör de kommuner i landet som har högst utdebitering.

Kommunalskatt (%)	2012	2013	2014
Sotenäs	21,31	21,31	21,31
Lysekil	22,06	22,06	22,46
Munkedal	22,33	22,83	22,83
Strömstad	21,91	21,91	21,91
Tanum	21,56	21,56	21,56

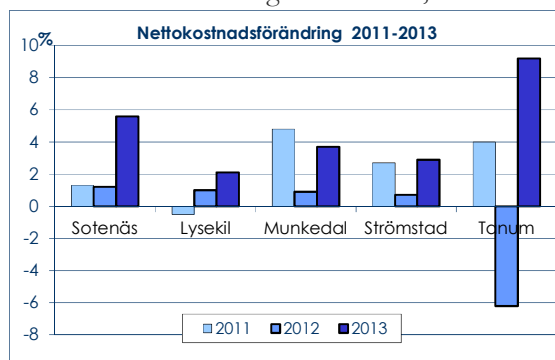
Resultat

Samtliga kommuner har 2012 och 2013 erhållit återbetalning av premier från AFA Försäkring vilket förstärkt resultaten. De stora variationerna mellan kommunerna och mellan åren förklaras till stor del av vinster i exploateringsverksamheten.

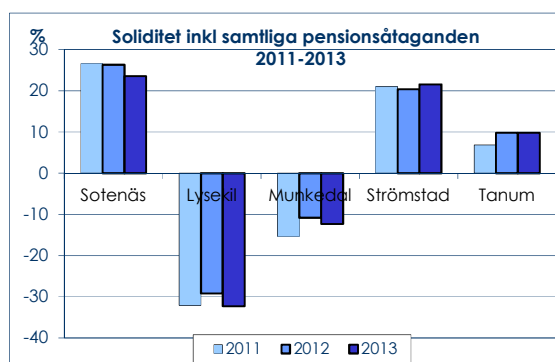
Kostnadsutveckling

För att långsiktigt nå och bibehålla en ekonomisk balans krävs att man har kontroll över kostnadsutvecklingen och att kostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna. Den senaste treårsperioden uppgår den genomsnittliga kostnadsökningen i Sotenäs till 2,7% medan skatteintäkterna ökat i genomsnitt 2,0%.

Soliditet

Den långsiktiga finansiella styrkan, soliditeten, skiljer sig väsentligt åt mellan kommunerna. Munkedal och Lysekil har negativ soliditet, och därmed ett negativt eget kapital. Sotenäs och Strömstad tillhör de kommuner i Västra Götaland som har högst soliditet.

Strukturkostnadsindex

Källa: SCB:s skrift "Vad kostar verksamheten i Din kommun".

Att jämföra en kommuns kostnader med en annan utan att ta hänsyn till varje kommuns strukturella förutsättningar ger en begränsad indikation på om en kommun är "dyr" eller inte. En annan metod är att jämföra kommunens faktiska nettokostnader i olika verksamheter med kommunens standardkostnad enligt kostnadsutjämningsystemet. Systemet utjämnar för kostnader i kommunen som beror på den egna strukturen, som t ex befolkningens sammansättning.

Indextalen tas fram av SCB och presenteras i den årliga skriften "Vad kostar verksamheten i Din kommun". Jämförelserna omfattar verksamhetsområdena barnomsorg, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg. Indextalen ger en indikation på om kommunen har högre eller lägre kostnader än vad som motiveras av den egna strukturen enligt kostnadsutjämningsystemet. Ett positivt värde innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är högre än vad strukturen motiverar, ett negativt värde visar det omvända. Avvikelsen kan bero på att kommunen bedriver verksamheten på en annan ambitions- eller effektivitetsnivå än riksgenomsnittet.

Barnomsorg

Sotenäs har under flera år legat under riksgenomsnittet vad gäller resursförbrukning och då dessutom kvaliteten är hög inom förskolan tyder detta på en effektiv organisation. Från 2010 har trenden vänt. 2012 ligger Sotenäs kommuns kostnader 10,2 % över riksgenomsnittet vilket motsvarar 3,3 Mkr.

Strukturkostnadsindex %	2010	2011	2012
Barnomsorg			
Sotenäs	1,8	4,9	10,2
Lysekil	10,3	5,4	4,9
Munkedal	20,9	26,8	26,7
Strömstad	16,2	11,8	11,9
Tanum	26,7	32,3	32,1

Grundskola

Samtliga kommuner har högre kostnader för grundskola än vad som är motiverat utifrån kommunens befolkningsstruktur.

Sotenäs har under ett antal år haft en hög ambitionsnivå inom grundskolan med bl a en hög

läartäthet. För 2012 ligger Sotenäs kostnader 18,8 % över riksgenomsnittet, vilket motsvarar 15,8 Mkr

Strukturkostnadsindex %	2010	2011	2012
Grundskola			
Sotenäs	12,9	16,3	18,8
Lysekil	5,5	3,4	5,2
Munkedal	12,2	10,8	5,6
Strömstad	19,0	15,9	16,7
Tanum	9,6	11,7	11,8

Gymnasieskola

Lysekil och Strömstad har egna gymnasieskolor medan Sotenäs och Munkedal köper i princip samtliga gymnasieplatser från andra kommuner. Tanum köper merparten av sina gymnasieplatser men har en mindre gymnasieskola med ca 120 platser. Strömstad har väsentligt högre kostnader än vad som är motiverat utifrån befolkningsstrukturen.

Strukturkostnadsindex %	2010	2011	2012
Gymnasieskola			
Sotenäs	3,3	3,9	-0,7
Lysekil	-1,7	-14,3	2,3
Munkedal	4,5	2,5	-6,4
Strömstad	32,9	33,6	26,1
Tanum	7,2	9,6	8,5

Äldreomsorg

Samtliga kommuner har under en lång följd av år haft högre kostnader än vad som är motiverat utifrån befolkningsstrukturen. Sotenäs kommun har under perioden 2010-2012, relativt övriga kommuner, sänkt sina kostnader.

Strukturkostnadsindex %	2010	2011	2012
Äldreomsorg			
Sotenäs	3,2	-1,5	-1,9
Lysekil	10,3	13,0	4,8
Munkedal	17,5	20,2	20,9
Strömstad	10,6	-2,8	8,4
Tanum	7,9	11,5	9,8

Individ- och familjeomsorg

Samtliga kommuner utom Strömstad har kostnader som ligger betydligt högre än vad som är motiverat utifrån strukturella förutsättningar.

Strukturkostnadsindex %	2010	2011	2012
Individ- o familjeomsorg			
Sotenäs	34,4	30,7	44,8
Lysekil	34,1	50,6	62,6
Munkedal	45,2	52,8	43,7
Strömstad	12,4	-9,6	-18,6
Tanum	35,1	26,9	32,8

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR 2015

Övergripande förutsättningar för arbetet med 2015 års budget

Kommunfullmäktige antog i april 2012 ett förslag till ny budgetprocess och ekonomiska styrprinciper, som innebär att kommunfullmäktige antar budgettramar för kommande år i juni månad.

Detta innebär att kommunstyrelsen skall lämna förslag till ramar under maj månad efter att under vintern/våren haft överläggningar med berörda nämnder.

Budgetförslaget 2015 utgår från följande förutsättningar:

Befolkning

I flerårsplanen 2014-2016 beräknades skatte- och bidragsintäkter utifrån ett invånarantal på 9 000 personer. Antalet invånare påverkar skatteintäkterna och en ny kommuninnevånare betyder drygt 40 tkr i ökade skatteintäkter oavsett ålder eller inkomst. Aktuellt invånarantal uppgår till ca 8 926 varför nedanstående beräkningar utgår från ett invånarantal på 8 900.

Skatteintäkter och utjämningsbidrag

Beräknade skatte- och bidragsintäkter motsvarar en ökning med 0,68 procentenheter jämfört med 2014.

Bedömning av skatteintäkter och utjämningsbidrag grundas på senaste prognoser från Sveriges Kommuner och Landsting. Via det statliga utjämningsystemet ges alla kommuner likvärdiga ekonomiska förutsättningar. En skattehöjning med 0,1 procentenheter ("10 öre") innebär ökade skatteintäkter med knappt 1,9 Mkr.

Löner och personalomkostnader

Lönekostnadsökningarna 2014 beräknades i flerårsplanen till 3,1 %. I SKL:s senaste prognos ligger timlöneutvecklingen på en något högre nivå. Lönekostnadsökningar i nedanstående beräkningar beräknas därför till högst 3,2 %. Löneökningarna täcks av en central pott och fördelas ut till respektive nämnd i takt med att avtalen blir klara.

Prisökningar

Nämnderna kompenseras generellt för prisökningar motsvarande den beräknade förändringen av konsumentprisindex (KPI) och intäkterna räknas upp på motsvarande sätt. KPI-förändringen beräknas till 1,5% och de interna ersättningarna ökar med 1,5%.

Investeringar / avskrivningar

Enligt de finansiella målen skall investeringsvolymen för den skattefinansierade verksamheten uppgå till högst 200 Mkr under mandatperioden. Investeringsvolymen i den skattefinansierade verksamheten uppgick under perioden 2011-2013 till 177,1 Mkr. För 2014 har det, exklusive inkomster från fastighetsförsäljning, budgeterats 44,6 Mkr vilket innebär att det finansiella målet troligen inte kommer att uppfyllas. Kommunstyrelsens förslag till investeringar uppgår till 40 Mkr i den skattefinansierade verksamheten och 35 Mkr i den avgiftsfinansierade verksamheten. Avskrivningarna, beräknas till 43,3 Mkr varav 30,8 Mkr avser den skattefinansierade verksamheten.

Upplåning

Kommunens låneskuld till kreditinstitut uppgår till 170,8 Mkr. Mot bakgrund dels av kommunens försämrade likviditet beroende på stora investeringar dels med hänsyn till planerade investeringar föreslås en oförändrad ram för upptagande av nya lån på 50,0 Mkr (exkl. checkräkningskredit 20,0 Mkr).

Resursberäkningar

Skatteintäkter och utjämningsbidrag

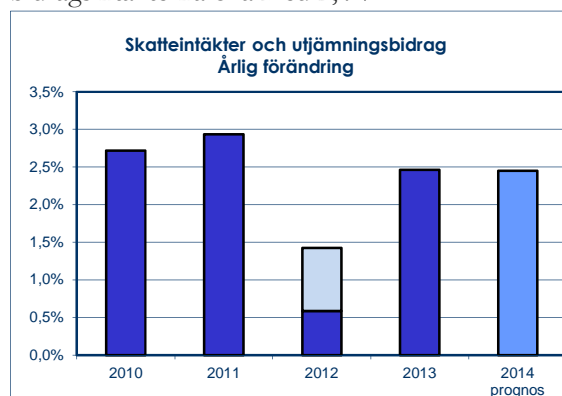
Skatteintäkter och utjämningsbidrag uppgick i 2012 års bokslut till 70 % av de totala intäkterna. Detta är en ökning jämfört med tidigare år, vilket beror på verksamheten vid Smögens fiskauktion, vilken finansieras via egna intäkter, från 2013 drivs i bolagsform.

Ökning av skatteunderlag och därmed skatteintäkter är i huvudsak kopplade till de allmänna löneökningarna i samhället. Kommunens egna skatteunderlag har ökat stadigt de senaste 10 åren och uppgick vid taxeringen 2013 till 100 % av riksgenomsnittet. Via den statliga inkomst-utjämnningen ges alla kommuner lika möjlighet att bedriva verksamhet oavsett egen skattekraft.

Genom kostnadsutjämningsystemet utjämnas för strukturella skillnader (exempelvis befolkningsstruktur) mellan landets kommuner. Orsaker till skillnader i resultat skall alltså sökas i relationen mellan kommunens skattesats och ambitionsnivå/effektivitet.

Utanför den ordinarie kostnadsutjämnningen ligger en separat utjämnning för olikheter gällande kommunens LSS-verksamhet.

Skatteväxlingen med regionen, i samband med det överförda ansvaret för kollektivtrafiken förklarar en del av den låga ökningen på 0,6 % 2012. Om man justerar för den effekt som skatteväxlingen medförde blir den egentliga ökningen 1,4 %. För 2014 beräknas skatte- och bidragsintäkterna öka med 2,4 %.

Finansnetto

Under perioden 2009 till 2013 har likviditeten försämrats betydligt vilket gör att för 2015 beräknas ett finansnetto på -2,4 Mkr. Internränta från VA-kollektivet beräknas till 6,5 Mkr.

Avskrivningar / Kapitalkostnader

Avskrivningarna beräknas till 30,8 Mkr i den skattefinansierade verksamheten och de interna kapitalkostnaderna som ingår i nämndernas kommunbidrag beräknas till 42,3 Mkr.

Löneökningar

Utifrån ovan givna förutsättningar beräknas det centrala utrymmet för löneökningar enligt 2015 års avtal till 10,0 Mkr.

Pensionskostnader

Kostnaden för årets intjänande av individuell del (cirka 4 % av årets lön) täcks av personalomkostnadspålägget. Utbetalning av pensioner samt premier för förmånsbestämd ålderspension beräknas öka och uppgå till 6,0 Mkr.

Driftbidrag och riskkostnader

För att fortsatt ge allmänheten möjlighet till bad för en rimlig avgift lämnas ett driftbidrag till Tummlaren som för 2015 beräknas till 1,5 Mkr. Försäkringspremier samt övriga gemensamma kostnader beräknas till 1,9 Mkr.

Sammanställning resursberäkning

Utifrån ovan redovisade förutsättningar och för att uppnå det finansiella målet med ett resultat på 5,0 Mkt, återstår för den egentliga nämndsverksamheten ett belopp på 461,3 Mkr.

Skatte- och bidragsintäkter	477,1 Mkr
Finansnetto (inkl internränta VA)	4,1 Mkr
Avskrivningar	-30,8 Mkr
Löneökningar avtal 14 och 15	-22,4 Mkr
Pensionsutbetalningar	-6,0 Mkr
Driftbidrag, riskkostnader mm	-4,0 Mkr
Vinst i exploateringsverksamheten	6,0 Mkr
Interna kapitalkostnader	42,3 Mkr
Resultatkrav enligt finansiellt mål	-5,0 Mkr
Tillgängliga resurser	461,3Mkr

Resursbehov enligt kommunstyrelsens förslag för 2015 uppgår till 461,3 Mkr vilket innebär att det finansiella målet infrias.

BUDGET 2015

Resultatbudget

Belopp i Tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Verksamhetens resultat exkl affärsdrivande verksamhet	-417 547	-436 679	-445 395
Avskrivningar	-30 053	-29 400	-30 800
Verksamhetens nettokostnader	-447 600	-466 079	-476 195
Skatteintäkter	372 388	388 753	411 554
Inkomstutjämnning	48 804	45 739	42 663
Kostnadsutjämnning	-3 346	-1 101	-303
LSS-utjämnning	116	-1 719	-2 350
Fastighetsavgift	23 233	22 884	25 548
Interna finansiella poster	4 768	5 000	6 500
Finansiella intäkter	3 037	2 800	2 800
Finansiella kostnader	-4 527	-5 200	-5 200
Skatteintäkter, utjämningsbidrag, finansnetto	444 472	457 155	481 212
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto för den skattefinansierade verksamheten	-3 128	- 8 924	5 017
Affärsdrivande verksamhet	4 506	0	0
Årets resultat	1 378	-8 924	5 017
Avgår vinst vid försäljning av fastigheter	-3 544	0	0
Disposition ur resultatutjämningsreserv (RUR)	2 166	8 924	0
Årets balanskravsresultat	0	0	5 017

Kassaflödesbudget

Belopp i Tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Löpande verksamhet			
Årets resultat, skattefinansierad verksamhet	-3 128	-8 924	5 017
Årets resultat, affärsdrivande verksamhet	4 506	0	0
Avskrivningar, skattefinansierad verksamhet	30 053	29 400	30 800
Avskrivningar, affärsdrivande verksamhet	9 437	11 400	12 500
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-7 938	-8 200	-6 900
Kassaflöde från den löpande verksamheten	32 930	23 676	41 417
Kapitalbindning			
Förändring kortfristiga fordringar/skulder	7 866	0	0
Förändrad kapitalbindning	7 866	0	0
Investeringsverksamhet			
Nettoinvesteringar, skattefinansierad verksamhet	-48 857	-37 000	-40 000
Nettoinvesteringar, affärsdrivande verksamhet	-41 097	-30 200	-35 000
Fastighetsförsäljning	7 232	8 000	8 000
Placering / Försäljning värdepapper	-9 500	0	0
Investeringsnetto	-92 222	-59 200	-67 000
Finansiering			
Återbetald utlåning	19 714	0	0
Långfristig upplåning	22 948	30 000	30 000
Amortering/avskrivning	0	0	0
Finansieringsnetto	42 662	30 000	30 000
Förändring likvida medel	-8 765	-5 524	4 417

Balansbudget

Belopp i Tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	821 788	848 188	879 888
Kortfristiga fordringar, lager	65 087	64 387	62 387
Likvida medel	18 226	12 702	17 119
Summa tillgångar	905 101	925 277	959 394
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	466 336	457 412	462 430
Avsättningar för pensioner mm	18 080	18 480	18 880
Långfristiga skulder	312 829	341 529	370 229
Kortfristiga skulder	107 856	107 856	107 856
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	905 101	925 277	959 394
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	252 296	246 540	244 508
Borgensåtaganden (oförändrad omfattning antagen)	479 296	479 296	479 296
Soliditet			
- enligt balansräkning	51,5%	49,4%	48,2%
- inklusive samtliga pensionsförpliktelser	23,6%	22,8%	22,7%

Investeringsbudget Sammandrag

Belopp i Tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Fastighetsköp, markreglering	68	0	
Exploatering	205	5 000	
Hamnar	8 783	14 100	
Fastigheter	18 806	5 200	
Väghållning	6 832	2 250	
Fritidsanläggningar, parker, torg, lekplatser, utomhusbad	4 687	5 150	
Räddningstjänst, totalförsvaret	998	400	
Inventarier mm, kommunstyrelsens allmänna och tekniska vht	3 111	1 200	
Inventarier mm, omsorgsförvaltning	1 736	500	
Inventarier mm, utbildningsförvaltning	3 292	200	
Inventarier mm, miljö- och byggförvaltning	339	0	
Oförutsett	0	3 000	
Delsumma skattefinansierad verksamhet	48 857	37 000	40 000
VA-försörjning	41 097	30 200	35 000
Delsumma avgiftsfinansierad verksamhet	41 097	30 200	35 000
Summa nettoinvesteringar	89 954	67 200	75 000
Försäljning, inventarier	841	0	
Fastighetsförsäljning, exploateringsverksamhet	2 104	8 000	8 000
Fastighetsförsäljning, befintliga fastigheter	3 977	0	
Summa investeringsverksamhet	83 032	59 200	67 000

Ekonomisk analys

Resultatbudget

Årets budgeterade resultat uppgår till 5,0 Mkr för den skattefinansierade verksamheten vilket innebär att det finansiella resultatmålet, 5,0 Mkr, kommer att infrias.

Verksamhetens nettokostnader

Totalt uppgår verksamhetens nettokostnader till 476,2 Mkr, vilket är en ökning jämfört med 2014 års budget med 10,1 Mkr (2,2%).

Förändringen förklaras av följande:

	Mkr
Löneökningar m.m	11,4
Prisökning netto	0,6
Volymminskning valnämnd	-0,5
Effektiviseringskrav KS allm o tekn vht	-1,4
Effektiviseringskrav utbildningsnämnden	-2,8
Effektiviseringskrav byggnadsnämnd	-0,1
Ökade pensionskostnader	1,2
Ökade riskkostnader	0,3
Ökade avskrivningar	1,4
Summa	10,1

Skatteintäkter och utjämningsbidrag

Skatteintäkterna och utjämningsbidragen ökar med 22,6 Mkr (5,0%) jämfört med budget 2014 och uppgår till 477,1 Mkr.

Bakom förändringen ligger följande:

	Mkr
Förändrad utdebitering	12,8
Ökat skatteunderlag	10,0
Minskat invånarantal	-4,5
Förändrad utjämning	2,2
Förändrad LSS-utjämning	-0,6
Ökad intäkt fastighetsavgift	2,7
Summa	22,6

Finansnetto

Finansnettot budgeteras till 4,1 Mkr vilket är 1,5 Mkr högre än budget 2014. Ökningen beror på att internräntan höjs från 2,7 % till 3,2 % enligt SKL:s rekommendationer.

Kassaflöde

Enligt budget minskar de likvida medlen med 25,6 Mkr exklusive upplåning.

Balansbudget

Anläggningstillgångarna beräknas öka 31,7 Mkr jämfört med budget för 2014. För kortfristiga fordringar och skulder bedöms små förändringar. Den budgeterade ökningen av låneskulden uppgår till 30,0 Mkr.

Investeringsbudget

Skattefinansierad verksamhet:

Investeringsanslaget enligt antagen budget upptas till 40,0 Mkr. Inkomster från försäljning av befintliga fastigheter har tidigare år beräknats till betydande belopp. Försäljningstakten har inte motsvarat beräkningarna varför årets budget endast innehåller inkomster från försäljning av fastigheter i exploateringsverksamheten.

Förslaget till investeringsbudget är inte specificerad per projekt utan anslaget kommer att fördelas ut vid senare tillfälle.

Avgiftsfinansierad verksamhet:

De totala nettoinvesteringarna för VA-verksamheten under 2015 budgeteras till 35,0 Mkr.

Driftbudget, skattefinansierad verksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Kommunfullmäktige och partistöd	789	789	789
Kommunrevisionen	570	580	580
Valnämnd	25	525	25
Överförmyndare	780	737	737
<i>Delsumma</i>	<i>2 164</i>	<i>2 631</i>	<i>2 131</i>
Kommunstyrelsens allmänna	43 009	41 197	
Kommunstyrelsens tekniska verksamhet	26 056	26 970	
<i>Delsumma kommunstyrelsens allmänna och tekniska verksamhet</i>	<i>69 065</i>	<i>68 167</i>	<i>66 275</i>
Kommunstyrelsens omsorgsverksamhet	206 973	206 398	206 789
Gymnasie- och vuxenutbildning	46 071	42 994	43 246
Utbildningsnämnden	136 939	139 533	137 376
Miljö- och byggnämnden			
Byggnadsnämnden	4 512	4 294	4 149
Miljönämnden i mellersta Bohuslän	1 503	1 445	1 328
Summa egentlig nämndsverksamhet	467 227	465 462	461 294
Pensions- personalomkostnader	2 761	4 800	6 000
Driftbidrag Tummlaren	1 427	1 500	1 450
Förvaltningsgemensamt	-6 654	2 200	2 500
Utrymme för löneökningar och oförutsedda utgifter 2014		11 006	12 425
Utrymme för löneökningar och oförutsedda utgifter 2015			10 015
Exploateringsverksamhet	-3 622	-6 000	-6 000
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-3 544	0	0
Avgår kapitalkostnader	-40 048	-42 289	-42 289
Summa nämndsverksamhet	417 547	436 679	445 395

Specifikation av kommunbidrag (budgetramar)

Kommunstyrelsen, allmän och teknisk verksamhet

	tkr
Ram budget 2014	68 167
Pris- och intäktsökningar, netto	-532
Effektiviseringskrav	-1 360
Summa ram budget 2015	66 275

Kommunstyrelsen, omsorgsverksamhet

	tkr
Ram budget 2014	206 398
Pris- och intäktsökningar, netto	391
Summa ram budget 2015	206 789

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

	tkr
Ram budget 2014	42 994
Pris- och intäktsökningar, netto	252
Summa ram budget 2015	43 246

Utbildningsnämnden

	tkr
Ram budget 2014	139 533
Pris- och intäktsökningar, netto	633
Effektiviseringskrav	-2 790
Summa ram budget 2015	137 376

Byggnadsnämnden

	tkr
Ram budget 2014	4 294
Pris- och intäktsökningar, netto	-55
Effektiviseringskrav	-90
Summa ram budget 2015	4 149

Miljönämnden i mellersta Bohuslän

	tkr
Ram budget 2014	1 445
Pris- och intäktsökningar, netto	-117
Summa ram budget 2015	1 328

NÄMNDSREDOVISNING

KOMMUNFULLMÄKTIGE, PARTISTÖD, REVISION, VALNÄMND OCH ÖVERFÖRMYNDARE

Kommunfullmäktige och partistöd

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-789	-789	-789
Nettokostnad	-789	-789	-789
Kommunbidrag	775	789	789
Resultat	-14	0	0

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige består från och med mandatperioden 2011-2014 av 31 ledamöter mot tidigare 41. Fullmäktige sammanträder vanligen 7 gånger per år. Mandatfördelningen 2011-2014 är: Moderata Samlingspartiet 12, Arbetarepartiet-Socialdemokraterna 10, Folkpartiet liberalerna 3, Centerpartiet 1, Vänsterpartiet 1, Miljöpartiet de gröna 1, Nya Sotenäspartiet 1, Kristdemokraterna 2.

Kommunfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen, främst mål och riktlinjer för verksamheten samt budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Partistöd

Anslaget för kommunalt partistöd i Sotenäs uppgår från 2011 till 18 % av basbeloppet gånger antalet mandat i kommunfullmäktige. 8 % av ett basbelopp utgår som grundbidrag till i kommunfullmäktige representerat parti. Återstoden av budgetanslaget fördelas jämnt per mandat i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsens förslag:

För kommunfullmäktige föreslås ingen förändring av anslaget vilket innebär en budgetram på 789 tkr.

Kommunrevisionen

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-570	-580	-580
Nettokostnad	-570	-580	-580
Kommunbidrag	571	580	580
Resultat	1	0	0

De kommunala revisorerna är 5 till antalet. Kommunrevisionen biträds av ett externt revisionsbolag.

Uppdrag

Revisorerna skall årligen granska om all verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, den ekonomiska hushållningen är god, styrningen effektiv, redovisningen tillförlitlig, förmögenhetsförvaltningen säker och om den interna kontrollen i övrigt är tillräcklig. Revisorerna skall också bedöma och uttala sig om resultatet, som det redovisas i delårsrapportens och årsredovisningens förvaltningsberättelse, är förenligt med av kommunfullmäktige fastställda finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Revisorerna har också, efter ändringar i kommunallagen, fått uppgiften att bevaka och agera vid misstanke om lagtrots samt fått utökade befogenheter att granska myndighetsutövningen om kommunen inte verkställer gynnande biståndsbeslut.

De granskningsuppgifter som följer av lagen om *God ekonomisk hushållning* har, med nuvarande ambitionsnivå, inarbetats i befintlig budget.

Genom införandet av transparensdirektivet har beslutats att kommunens revisorer, under vissa omständigheter, skall utfärda ett särskilt intyg. Detta intyg, som vid anfordran skall kunna uppvisas för konkurrensverket, ställer krav på en särskild granskning av räkenskaperna. Det är ännu oklart om regelverket kräver extra insatser av revisorerna, så och tills vidare avsätts inga särskilda resurser för uppgiften.

Mål

Målen för den kommunala revisionen definieras i lagstiftning, reglemente och *God revisionsred i kommuner*.

Utifrån en årlig analys av risk- och väsentlighet skall revisorerna genom sin granskning

- verka för att fullmäktiges mål och uppdrag genomförs och följs upp
- tillse att redovisningen är rättvisande
- försäkra sig om att nämnderna tar ett aktivt ansvar för styrning, uppföljning och kontroll av ekonomi och verksamhet

Revisorernas granskning skall också vara stödjande och förebyggande. Genom öppenhet och god kommunikation med uppdragsgivare och revisionsobjekt skapas förtroende för revisionen och en bredare kunskap om revisorernas uppgift och arbetssätt.

Kommunstyrelsens förslag:

För revisionen föreslås ingen förändring av anslaget vilket innebär en budgetram på 580 tkr.

Valnämnden

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Intäkter	0	335	
Kostnader	-25	-860	-25
Nettokostnad	-25	-525	-25
Kommunbidrag	25	525	25
Resultat	0	0	0

Valnämndens uppdrag är att vara lokal valmyndighet i Sotenäs och ansvara för genomförandet av val till riksdagen, regionfullmäktige och kommunfullmäktige, val till Europaparlamentet samt nationella och lokala folkomröstningar. Valnämndens arbete styrs främst av vad som föreskrivs i vallagen.

Kommunstyrelsens förslag:

Valnämndens anslag minskas med 500 tkr då det under 2015 inte kommer att genomföras några allmänna val. Föreslagen budgetram uppgår till 25 tkr.

Överförmyndare

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-780	-737	-737
Nettokostnad	-780	-737	-737
Kommunbidrag	721	737	737
Resultat	-59	0	0

Överförmyndariet omfattar följande verksamheter:

- Utredning av behov av godmanskap och förvaltare.
- Tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares löpande verksamhet.
- Granskning av årsredovisningar rörande förvalttad egendom.
- Granskning av vissa större förvaltningsåtgärder företagna av ställföreträdare mm.
- Administration och arkiv.

Överförmyndaren har som sin huvuduppgift att kontrollera att förmyndarskap, godmanskap och förvaltare sköts på ett korrekt sätt. Överförmyndaren ansvarar direkt under kommunfullmäktige för sina uppgifter. Från och med 2011 utförs all handläggning av överförmyndarärenden av Uddevalla kommun enligt upprättat avtal.

Kommunstyrelsens förslag:

För överförmyndarverksamheten föreslås ingen förändring av anslaget vilket innebär en budgetram på 737 tkr.

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter. För beredning av ärenden svarar arbetsutskottet, personalutskottet, omsorgs- och socialutskottet samt myndighetsutskott.

ALLMÄN OCH TEKNISK VERKSAMHET

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Verksamhetens intäkter	137 769	135 397	
Verksamhetens kostnader	-206 834	-203 564	
Verksamhetsresultat	-69 065	-68 167	-66 275
Kommunbidrag	65 779	68 167	66 275
Årets resultat	-5 066	0	0
Eget kapital	-1 305	-1 305	-1 305

Uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för allmän verksamhet som strategi- och utvecklingsfrågor, personal- och organisationsfrågor, översiktlig planering, exploatering, beredningsplanering, räddningstjänst och totalförsvaret, turism, näringslivsfrågor, information, konsumentrådgivning och kollektivtrafik, samt för teknisk verksamhet som markförsörjning, hamnar, fastighetsförvaltning, väghållning, parker, lekplatser, utomhusbad, kommunens samlade kost- och städverksamhet samt teknisk försörjning. Kommunstyrelsen är också anställningsmyndighet för hela kommunens verksamhet.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Allmän verksamhet

- Kommunledningskontoret skall skapa goda administrativa rutiner och en kvalitetssäkrad ärendehantering.
- Kommunen skall fortsatt verka för ett ökat resande med kollektivtrafiken.
- Målet för hälsorådets arbete är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för alla Sotenäsbor.
- Räddningstjänsten skall verka för en ökad samverkan i syfte att skapa en trygg och säker kommun.

Teknisk verksamhet

- Öka och förbättra service och tillgänglighet i kommunens hamnar.
- Kommunens anläggningar skall hållas i sådant skick att de är säkra och ger ett välkomnande intryck för boende och besökare.
- Kommunens gator och vägar skall tillgodose trafiksäkerhetskrav och främja goda kommunikationer.

- Kost- och städverksamheten skall tillgodose olika gruppers behov av bra måltider och rena inomhusmiljöer för att främja hälsa och välbefinnande.
- VA-verksamheten skall vara helt självfinansierad och bedrivs kostnadseffektivt.

Utveckling de senaste åren

Allmän beskrivning

Kommunstyrelsens **allmänna** verksamhet har som ledstjärnor i arbetet, kommunens vision med inriktningsmål och Kf:s programförklaring samt kommunstyrelsens styrande verksamhetsmål. Förvaltningen har de senaste åren arbetat med ständiga förbättringar och fått EU-medel för en utbildning i förbättrad organisation.

Samverkan med i första hand Lysekil och Munkedal har intensifierats de senaste åren. Från januari 2013 har vi gemensam IT-enhet för de tre kommunerna. Från januari 2014 finns dessutom en gemensam lönefunktion med en lönenämnd. Värdkommun för lönefunktionen är Munkedals kommun som är ansvarig kommun för denna del av samverkan.

Bättre struktur bland annat genom mallar för tjänsteutlåtande och strukturerade tidplaner har genomsyrat kansliets arbete. Räddningstjänsten har fortsatt samverka med Tanum och Strömstad. Räddningstjänsten i Sotenäs svarar för vattendykarverksamheten i hela Bohuslän. Näringslivsprogrammens handlingsplan har uppdateras. Tillväxt och utveckling har fokuserat på arbetat med projektet Industriell symbios som tidigare hette Företagsarena Sotenäs.

Tekniska avdelningen har under de senaste åren fokuserat på ständiga förbättringar inom områdena felanmälan, återkoppling, framtagande av skötsel- och underhållsplaner för olika områden inom teknisk verksamhet. Det senaste året (2013) har även inneburit en början på förbättrad och kvalitetssäkrad hantering av arrendavtal inom både mark- och vattenområden.

Avdelningen har arbetat i ny organisation från och med hösten 2013. Resultatet av vidtagna åtgärder är märkbart positiva. Avdelningen har historiskt varit, och är fortfarande, mycket hårt belastad men har med tillkommande resurser genomfört vissa förbättringsarbeten bland annat vad gäller bättre struktur vid avdelningens GIS-arbete (Geografiskt Informations System) med arrendeytor, kartmaterial för VA-ledningar, inventering av gatubelysning samt uppdaterade register för kommunens VA-kunder. Inventering av byggnader mm som är uppförda på kommunal mark utan avtal är påbörjad inom del av kommunen.

Kommunens fastigheter är överlag i stort behov av underhåll vilket har signalerats under ett flertal gånger under de gångna åren. Underhålls- och lokalförsörjningsplaner är framtagna, och upphandlingsunderlag för planerat underhåll är utarbetat. Nivån på planerat underhåll begränsas endast av tilldelade medel. Under året har ett flertal investerings- och anläggningsprojekt genomförts.

Ekonomi

Kommunstyrelsens **allmänna verksamhet** har under de senaste åren, med undantag av 2013, redovisat överskott gentemot budget. Med få undantag har samtliga avdelningar visat god budgetföljsamhet. Prognosen för 2014 pekar mot ett mindre överskott.

Kommunstyrelsens **tekniska verksamhet** har för året 2013 redovisat ett kraftigt underskott

gentemot budget, på grund av ökat underhåll av fastigheter i syfte att uppnå en acceptabel arbetsmiljö för personal, elever och brukare. Prognosen för 2014 pekar mot ett resultat i nivå med budget där de begränsade medel som är avsatta för planerat underhåll kan innebära att störningar kan uppkomma i verksamheter på grund av ekonomiska medel saknas för avhjälpande underhåll på fastighetskritiska system.

Den generella kompensationen för prisökningar täcker inte ökade livsmedelspriser för kostverksamheten vilket även avspeglas i verksamhetens underskott för 2013.

Verksamhet 2015-2017

Allmänna förutsättningar

Förvaltningen kommer att påverkas av att löneadministrationen kommer att skötas av Munkedals kommun från 2014-01-01.

IT verksamheten ingår i den redan gemensamma IT-enheten Lysekil/Munkedal.

Tekniska avdelningen kommer fortsatt att fokusera på de beslutade verksamhetsmålen och målen för god ekonomisk hushållning.

Målen har omsatts till en handlingsplan som avdelningen kommer att arbeta efter för att nå uppsatta mål. Den nuvarande organisationen bedöms leda till en bättre styrning av verksamheten, men behöver samtidigt förstärkas, framför allt med tanke på det uppdämda underhållsbehovet vad gäller väghållning, fastigheter och hamnanläggningar. I förlängningen kommer det att krävas ökade resurser för att säkerställa korrekta upphandlingar och kontroll vid genomförandet av det uppdämda underhållet samt för genomförande av exploateringar inklusive uppföljning. Även de förväntningar som finns både vad gäller högre kvalitet och service till våra externa och interna kunder, kräver fortsatt ökade arbetsinsatser, trots att styrning och tekniska hjälpmedel utvecklas. Ett mer konkret arbetsområde som påbörjats är att införa och förbättra rutiner för hantering av mark- och vattenarrenden. Arbetet med att leverera måluppfyllelse på ett snabbare, bättre och effektivare sätt än vad som har varit möjligt har påbörjats, men kräver en ständig fokusering på prioriterade arbetsuppgifter.

Kommunfullmäktige har under våren 2014 beslutat att andelen av ekologiska livsmedel skall öka. Avdelningens förslag är att det i budgetarbetet avsätts 200 tkr (3,4 %) för detta arbete. Hur stort utfallet av ekologiska livsmedelsinköp blir 2015 redovisas i efterföljande årsredovisning.

Budgetberedningens behandling

Förvaltningen har för budgetberedningen redovisat vilka områden som berörs av verksamhetsförändringar. Det samlade behovet av utökade resurser, framför allt underhållsåtgärder, uppgår enligt förvaltningens bedömning till 6,6 Mkr. Förslag till besparingar motsvarande 2 %

effektivisering har redovisats för budgetberedningen.

Kommunstyrelsens förslag:

Utöver generell uppräkningsförändringar och löneökningar föreslås att kommunstyrelsens ram för allmän och teknisk verksamhet minskas med 1 360 tkr motsvarande ett effektiviseringskrav på 2,0 %. Den förstärkning som gjordes av 2014 års budgetram, med totalt 3,0 Mkr för utökad fastighetsunderhåll, ligger kvar även i 2015 års budgetförslag.

OMSORGSVERKSAMHET

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Verksamhetens intäkter	59 319	53 846	
Verksamhetens kostnader	-266 292	-260 244	
Verksamhetsresultat	-206 972	-206 398	-206 789
Kommunbidrag	202 773	206 398	206 789
Årets resultat	-4 199	0	0
Eget kapital	-4 199	-4 199	-4 199

Uppdrag

Omsorgs- och socialutskottet ansvarar för vård och omsorg om äldre och funktionshindrade, individ- och familjeomsorg samt arbetslivsenheten. De viktigaste lagområdena är SOL, LSS och HSL. Utskottet har 5 ledamöter och tre ersättare. Omsorgsinsatserna ska präglas av kontinuitet och kompetens både vad avser innehåll och personal. Samtliga omsorgstagare ska utifrån sina egna livsvillkor bemötas med respekt. Den enskildes behov och integritet ska ligga till grund för insatserna. Den enskilde ska erbjudas god service och tillgänglighet.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

- Den långtidsarbetslöse skall erbjudas aktiva insatser som ökar möjligheten till ett inträde på arbetsmarknaden.
- Individ- och familjeomsorgen skall arbeta förebyggande för att minska behovet av försörjningsstöd och institutionsplaceringar.
- Den enskilde ska i första hand ges möjlighet att bo kvar i den invanda hemmiljön.
- Människor i Sotenäs kommun med funktionshinder ska kunna leva ett tryggt, samhällsintegrerat och självständigt liv.

Utveckling de senaste åren

Allmän beskrivning

Omsorgs- och socialutskottets ansvarsområden omfattar vård och omsorg om kommuninvånare i alla åldrar. Utskottet ansvarar även för arbetslivsenheten och flyktingmottagningen. Sedan 2011 har kommunstyrelsen övertagit ansvaret för personal- och arbetsmiljöfrågor. I Sotenäs finns en stor andel äldre invånare, vilket påverkar inriktning och prioriteringar i omsorgsverksamheten. Arbetet med utveckling av äldreomsorgen har satt sin prägel på arbetet under 2011-14. Under 2013 påbörjades implementeringen av den av kommunfullmäktige antagna äldreomsorgsplanen för åren 2013-2020. Nationella krav på större valfrihet,

värdighet och välbefinnande för äldre ställer krav på verksamheternas kvalitet och innehåll. Under 2013 påbörjades arbetet i förvaltningen med en samlad sektorsplan för IFO, ALE, LSS och socialpsykiatri. Arbetet kommer att pågå under 2014.

Ekonomi

Omsorgsverksamheterna har under en följd av år redovisat underskott i driftbudgeten. De främsta orsakerna är volymökningar inom hemtjänstens område och kostsamma insatser på individnivå för funktionshindrade, individer och familjer. Sårbarhet på grund av småskalighet och återkommande effektiviseringskrav har eliminerat förvaltningens ekonomiska buffertzonen. Verksamheten har också haft höga kostnader för särskilda boenden då verksamhet bedrivits på tre olika enheter.

Personal

Förvaltningen bedriver en personalintensiv verksamhet. De allra flesta (89 %) anställda är kvinnor. Genomsnittsåldern bland de anställda är förhållandevis hög (47 år) och personalomsättningen låg. Undersköterskor är kommunens vanligaste yrkesgrupp, andelen anställda med adekvat yrkesutbildning är hög. Kommunen erbjuder personalen trygga anställningsförhållanden. De flesta arbetar deltid, 80 %. Kommunfullmäktige har fattat beslut om en försöksverksamhet 2014 inom tre verksamhets-

områden, där erbjudande om heltidstjänster ska prövas. Försöksverksamheten har startats upp i hemtjänst Norr och kommer att utvärderas kontinuerligt under 2014. Möjligheten till fortbildning av personalen har varit starkt begränsad när inte extern finansiering erbjudits, till exempel i form av statliga stimulansmedel. Omvårdnadslyftet för personal inom äldreomsorg och funktionshinderområdet har pågått mellan hösten 2012 och våren 2013. Enskilda kurser i nutrition och psykiatri har genomförts hösten 2013.

Verksamhet 2015-2017

Allmänna förutsättningar

Omsorgsverksamheterna är starkt lagstyrda. Nationella politiska mål och krav från tillsynsmyndigheter har fått stor genomslagskraft. 2013 gick 64 % av förvaltningens nettobudget till äldreomsorgens område. En tung åldersprofil i befolkningen medför hög prioritet på detta område även under kommande år. Den nationella äldrepolitiken har starkt fokus på satsningar för de mest sjuka äldre. Riksdagen har också lagstiftat om valfrihet, värdighet och välbefinnande som ökar kvalitetskraven i verksamheten. Inom demensvården ställer socialstyrelsen, inför 2015, krav på ökad individuell biståndsbedömning och stärkt personalbemanning. Riksdagen har infört rätten att bo tillsammans i särskilda boendeformer. Inom hemtjänstens område väntas antalet biståndsbedömda timmar fortsätta att öka. Företagen som utför hemtjänst och serviceinsatser med stöd av LOV utför endast av 6% av hemtjänstinsatserna.

Samverkande sjukvård genom avtal med VGR ger förstärkt närsjukvård till gagn för invånarna. Den ställer också höga krav på kompetens och tillgänglighet dygnet runt i kommunens hemsjukvård. Den samverkande sjukvården fungerar väl i Sotenäs kommun.

Inom LSS-området väntas en ökning av unga brukare som efterfrågar moderna lösningar på boendeformer och meningsfull daglig verksamhet. Förändringar krävs för att åstadkomma en anpassning till en yngre målgrupp inom LSS-boenden och kring innehållet i daglig verksamhet. Ett arbete pågår och kommer att kräva utbildningssatsningar av personal för att kunna möta behovet av adekvat kompetens för den nya målgrupp som har behov av insatser

Andelen invånare som behöver insatser till följd av neuropsykiska funktionshinder väntas bli fler. Individ- och familjeomsorgen möter fler barn och unga som har behov av samhällets insatser. Ibland blir korta eller långvariga placeringar utanför hemmet oundvikliga. Allt fler unga vuxna har behov av stöd och hjälp med missbruksproblem av både alkohol och narkotika. Arbetslivsenhetens utmaning blir att erbjuda meningsfulla arbetsuppgifter för människor som står utanför arbetsmarknaden, med möjlig extern finansiering. Arbetslivsenheten ansvarar också för integrationsuppdraget enligt en överenskommelse med Länsstyrelsen.

Budgetberedningens behandling

Omsorgs- och socialutskottet har för budgetberedningen redovisat ett omfattande och genomarbetat material över vilka områden som berörs av verksamhetsförändringar 2015. Det är framför allt ärendehandläggning inom biståndsbedömning och individ- och familjeomsorg samt ökad grundbemanning inom särskilda boenden som kräver ökade resurser. Enligt förvaltningens bedömning uppgår det ökade resursbehovet till mellan 4,7 och 6,7 Mkr beroende på i vilken takt förändringarna kan genomföras. Förslag till besparingar på 4,1 Mkr motsvarande 2 % effektivisering har redovisats för budgetberedningen.

Kommunstyrelsens förslag:

Utöver generell uppräkningsförändringar och löneökningar föreslås att kommunstyrelsens ram för omsorgsverksamhet är oförändrad jämfört med budgetramen för 2014.

GYMNASIE- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMNDEN

Gymnasieutbildningen lyder sedan 1998 under en för Sotenäs och Lysekils kommuner gemensam gymnasienämnd med säte i Lysekil. Från och med 1 juli 2010 ingår även den kommunala vuxenutbildningen i Sotenäs kommun i den nya gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i Lysekils kommun.

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Sotenäs kommuns andel av:			
Verksamhetens intäkter			
Verksamhetens kostnader			
Verksamhetsresultat	-46 071	-42 994	-43 246
Kommunbidrag	41 213	42 994	43 246
Årets resultat	-4 858	0	0
Eget kapital	0	0	0

Uppdrag

Att utifrån skollag och nationella mål, erbjuda eleverna ett antal program av hög kvalitet. Programmen skall utgå från elevens behov och önskemål samt präglas av och stärka Lysekils och Sotenäs samhällen och näringsliv.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

- Arbeta för en kostnadseffektiv och konkurrenskraftig gymnasieutbildning.

Utveckling de senaste åren

Allmän beskrivning

Genom Campus Väst bedrivs verksamhet i Lysekil och Sotenäs. Campus Väst inrymmer gymnasieutbildning, vuxenutbildning, yrkeshögskola, högskola, företagsutbildning samt forskning och företagsutveckling.

Goda former för samverkan mellan näringsliv, gymnasium och vuxenutbildning har utvecklats genom exempelvis SAM-projektet, Projektbyrå-lådan och Företagsmessa.

Tydliga profiler mot maritima utbildningar, miljöteknik och entreprenörskap har utvecklats.

En gemensam organisation för gymnasie- och vuxenutbildningen i Lysekil har införts med syfte att på ett optimalt sätt utnyttja de kompetenser som finns inom verksamheterna och på så vis erbjuda våra kommuninvånare, näringsliv och andra ett bredare utbildningsutbud med hög kvalitet.

Verksamheten deltar i ett nationellt nätverk med tio kommuner som infört "en-till-en-konceptet". Syftet är att utveckla pedagogiken, öka elevernas kunskapsinhämtning och öka kommunikationen mellan elever, personal och

föräldrar. Arbetet sker i samverkan med Örebro Universitet.

För att förbättra arbetsmiljön och hälsan hos personalen har organiserad friskvård bedrivits. Genom flytten till Campus Väst har arbetsmiljön för elever och personal förbättrats.

Ekonomi

De senaste tre åren har verksamheten redovisat budgetunderskott. För 2013 uppvisar Sotenäs andel av den gemensamma nämndens verksamhet ett underskott gentemot budget med 4,9 Mkr.

Verksamhet 2015-2017

Allmänna förutsättningar

Gymnasieskolorna i Sverige har under ett antal år haft ett kraftigt vikande elevunderlag samt en fri konkurrens som har skapat en överetablering och ett utbud av platser som varit stor i förhållande till verkligt antal elever. Flertalet av gymnasieskolorna har inte fyllt sina program och har haft ekonomiska problem. Skolor har gått i konkurs och elever har drabbats. Ska alternativen för eleverna vara möjliga på de mindre orterna och inte enbart i storstäderna behöver samtliga kommuner ta ett större regionalt ansvar.

Förändringen till ett samverkansavtal (utan gemensam nämnd) med Sotenäs förskjuter ansvaret med gymnasiet enbart till Lysekil. Detta

kräver en översyn av gymnasiets utbud. Det nya budgetarbetet med en nedbruten budget på programnivå (gymnasiet) och verksamhetsnivå (Vux) startar 2014 och kommer att underlätta beslutsprocessen.

Ett viktigt utvecklingsområde är samverkan i och runt Campus Väst. Varumärket Campus Väst behöver tydliggöras. Samarbetet inom Campus Väst förbättras med ett gemensamt kulturarbete och det externa arbetet med företagen behöver utvecklas.

Det långsiktiga arbetet med Campus Väst är att ställa om verksamheten så att ekonomin blir stabil. Samt att fokusera och utveckla profilområdena för Campus Väst. Verksamheten ska utveckla det systematiska kvalitetsarbetet och utveckla tydliga rutiner som grund.

Kommunstyrelsens behandling

Kommunstyrelsens presidium har under våren haft dialogmöten med kommunledningen i Lysekil och ledningen för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Kommunstyrelsens förslag:

Utöver generell uppräknings för prisförändringar och löneökningar föreslås för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden en oförändrad budgetram jämfört med 2014.

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Verksamhetens intäkter	9 711	9 882	
Verksamhetens kostnader	-146 650	-149 415	
Verksamhetsresultat	-136 939	-139 533	-137 376
Kommunbidrag	137 888	139 533	137 376
Årets resultat	949	0	0
Eget kapital	1 121	1 121	1 121

Uppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för grundskola inklusive förskoleklass och fritidshem, förskola och familjedaghem, särskola, musikskola, bibliotek, kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden har 7 ledamöter. Den gemensamma administrationen ansvarar för förvaltningsledning.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Grundskola

- Utbildningen skall vara likvärdig i varje skolform och organiseras så att god ekonomisk hushållning tillgodoses.
- Andel elever som når målen skall årligen öka jämfört med tidigare år (mätt som ett medeltal för de senaste tre åren).

Kultur och fritid

- Arbeta för en ökad samverkan mellan olika aktörer för bättre nyttjande av tillgängliga resurser.

Utveckling de senaste åren

Allmän beskrivning

Svensk skola är fortfarande inne i en stor förändringsprocess. Allt för att höja kvalitén. Detta ställer givetvis krav på landets kommuner och dess personal. Den nya skollagen som trädde i kraft 2011 innebar nya krav på både grundskola och förskola.

Nya behörighetskrav för lärare. Inom grundskolan utmärker sig den nya lagen genom att en lärare enbart får undervisa i ämnen som han eller hon har behörighet i, vilket innebär en omorganisation av tidigare arbetssätt och strukturer. Betygsättning får enbart ske av behörig lärare. Under 2015 är det planerat att all legitimering av lärare ska vara genomförd.

Krav ställs på att vara behörig som förskollärare vid ansvar för utbildning och undervisning

i förskolan. Vidare ska all dokumentation inför utvecklingssamtal upprättas av behörig förskollärare.

Ekonomi

Förvaltningen arbetar ständigt med kostnads-kontroll och målsättningen är att budgeten för planerad verksamhet ska hålla 2014. Uppföljningen efter mars månad visar ett resultat i nivå med budget. Det finns likväl risk för icke planerade situationer som nya interkommunala kostnader inom både förskola, grundskola, och särskola vilka kan komma att förändra prognosen.

Både arbetsmiljöverket och skolinspektionen genomför inspektion av förvaltningens verksamhet under 2014 vilket kan föranleda ökade kostnader.

Verksamhet 2015-2017

Allmänna förutsättningar

Införandet av karriärtjänster för lärare trädde i kraft våren 2013 och innebär att Sotenäs kommun idag har två tjänster som förstelärare och har erbjudits möjlighet att tillsätta ytterligare sju förstelärare med ett särskilt statsbidrag som täcker den merkostnad det ger.

Den redan igångsatta IKT-satsningen fortsätter vilket innebär en ökad kostnad för att erbjuda datorer i hela grundskolan, samt utbilda personalen att använda IT i undervisningen. Behov av en särskild IT-pedagog har framkommit för att snabbare implementera datorn i

skolarbetet. IT-pedagogen skall i första hand fungera som ett stöd för övriga undervisande pedagoger.

Behovet av förskoleplatser är fortsatt stort. Antalet förskolebarn utifrån antalet födda förändras enbart marginellt, även om vi sett en temporär minskning under 2013. Däremot är trenden fortsatt att föräldrar använder barnomsorgen i högre utsträckning än tidigare. Det innebär att trycket på förskoleplatser kommer att fortsätta även under åren som kommer.

Efterfrågan om barnomsorg på obekväma arbetstider har aktualiserats vilket gäller både längre öppettider inom ordinarie verksamhet och behovet av att erbjuda en service dygnet runt, sju dagar i veckan.

Det ställs stora krav på huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. I samband med detta ökar arbetsbördan för administrationen inom förvaltningen både genom fler utredningsuppdrag och genom statens efterfrågan på resultat, underlag och statistik. Ett digitalt verktyg bör införas för att klara de krav som ställs.

I förskola och grundskola finns system för systematiskt kvalitetsarbete (SKA) men behöver föras över till det digitala system som kommunen väljer att införa. Detta är initialt resurskrävande och kommer att påverka arbetssituationen i verksamheterna.

Budgetberedningens behandling

Utbildningsnämnden har för budgetberedningen redovisat ett omfattande och genomarbetat material över vilka områden som berörs av verksamhetsförändringar. Förslag till besparingar på 2,8 Mkr motsvarande 2 % effektivisering har redovisats för budgetberedningen.

Kommunstyrelsens förslag:

Utöver generell uppräknig för prispförändringar och löneökningar föreslås att utbildningsnämndens ram minskas med 2 790 tkr motsvarande ett effektiviseringskrav på 2,0 %.

BYGGNADSNÄMNDEN

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Verksamhetens intäkter	6 207	5 310	5 310
Verksamhetens kostnader	-10 719	-9 604	-9 459
Verksamhetsresultat	-4 512	-4 294	-4 149
Kommunbidrag	3 779	4 294	4 149
Årets resultat	-733	0	0
Eget kapital	-733	-733	-733

Uppdrag

Byggnadsnämnden har ansvaret för fysisk samhällsplanering med myndighetsutövning och tillsyns-verksamhet samt trafik/trafiksäkerhets och energi- och energieffektiviserings frågor.

Kommunen skall ha en god planberedskap för en långsiktig utveckling. Den fysiska planeringen skall resultera i en god samhälls- och landskapsmiljö.

Genom myndighetsutövning och rådgivning skall kommunen verka för god byggnadskultur, trafiksäkerhet och ett effektivt energiutnyttjande. Verksamheten skall bedrivas med hög servicenivå

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

- Bevarande av kulturhistoriska värden och resurshushållning skall prägla all planering och handläggning av nämndens verksamhet.

Utveckling de senaste åren

Allmän beskrivning

Det gemensamma miljö och byggkontoret för byggnadsnämnden och miljönämnden står inför stora förändringar de närmaste åren. Kontoret skall serva byggnadsnämnden i Sotenäs samt den gemensamma miljönämnden för Lysekils, Munkedals och Sotenäs kommun. Större krav ställs hanteringen av bygglov samt en arbetsmetodik måste hittas för miljösamverkan.

Ekonomi

Enbart marginella utrymme finns för att höja taxorna inom bygglov ytterligare. Intäkterna från planverksamheten är svåra att budgetera vilket de senaste årens bokslut visar.

Personal

Diskussion pågår med Munkedals kommun om en gemensam handläggning av bygglovsärenden inklusive gemensam enhetschef. Strukturella förändringar håller på att genomföras på planenheten med ett ökat inslag av konsulter samt med tillsättandet av en enhetschef på bygg- och planenheten. Allt för att öka effektiviteten och styrningen av verksamheten.

Verksamhet 2015-2017

Allmänna förutsättningar

Sotenäs kommun har ett antal mycket gamla detaljplaner. Dessa måste ses över för att underlätta bygglovshanteringen samt anpassa dessa till verkligheten. Arbetet är påbörjat med ”gamla” Smögen och Hunnebostrand. Arbetet är mycket arbetskrävande men prioriterat av politiken. Finansieringen måste lösas långsiktigt. Bygglovs-hanteringen är föremål för översyn av staten med syfte att förenkla denna. Självklart är detta bra men mindre bra ekonomiskt och får inte innebära att våra kulturvärden riskeras.

Sotenäs kommun kommer att minska energi-kostnaderna genom energieffektivisering. Digitalt arkiv kopplat till verksamhetssystemet är nödvändigt. Tillgängligheten ökar för personal och allmänhet och pappershanteringen upphör.

Budgetberedningens behandling

Företrädare för byggnadsnämnden har för budgetberedningen redovisat vilka områden som kan effektiviseras under 2015. Nämnden har också påvisat att möjlighet till budgetförstärkning genom avgiftshöjningar är starkt begränsad.

Kommunstyrelsens förslag:

Utöver generell uppräknings för prisförändringar och löneökningar föreslås att byggnadsnämndens ram minskas med 90 tkr motsvarande ett effektiviseringskrav på 2,0 %.

MILJÖNÄMNDEN I MELLERSTA BOHUSLÄN

Resultaträkning

Belopp i tkr	Bokslut 2013	Budget 2014	Förslag 2015
Verksamhetens intäkter	8 008	9 373	
Verksamhetens kostnader	-9 510	-10 818	
Verksamhetsresultat	-1 502	-1 445	-1 328
Kommunbidrag	1 443	1 445	-1 328
Årets resultat	-69	0	0
Eget kapital	0		0

Uppdrag

I miljönämndens uppdrag ingår att:

- leda arbetet med och ansvara för att samordna utformningen av mål, riktlinjer och ramar för styrningen av nämndens verksamhet och göra framställningar i målfrågor till kommunfullmäktige
- övervaka att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och förvaltningen handhas på ett rationellt och ekonomiskt
- se till att uppföljning sker till kommunfullmäktige och de i nämnden ingående kommunerna om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
- ansvara för samordningsträffar med företrädare för de i nämnden ingående kommunerna och företrädare för olika berörda organ
- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten
- tillvarata de i nämnden ingående kommunernas intressen i miljöfrågor.

Kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

- Miljöhänsyn och resurshushållning skall prägla all planering och handläggning i nämndens verksamhet.

Utveckling de senaste åren

Allmän beskrivning

Miljö och byggkontoret har haft stora problem med införandet av administrations-systemen Byggreda och Miljöreda. Vidare fungerar inte ärendehanteringssystemet riktigt tillfredställande mellan miljöenheten och respektive kommun och kommunstyrelse. Detta måste förfinas under 2014 för att fungera fullt ut 2015. Året 2015 skall också användas till att ytterligare effektivisera tillsynsverksamheten.

Personal

Vid sammanslagningen fanns 16,5 tjänst idag finns 14,5. Ytterligare en handläggare kommer att sluta juni 2014. Beroende på det ekonomiska läget är det osäkert om den återbesätts. Oavsett vilket är det i dagsläget inte enkelt att hitta kompetent och rätt utbildad personal.

Verksamhet 2015-2017

Allmänna förutsättningar

Arbetet med strategiska arbetet i kommunerna Lysekil, Munkedal och Sotenäs måste intensifieras. Detta gäller såväl miljömålsarbetet som att finna gemensamma plattformar och rutiner för tillsynsarbetet. Samsyn måste finnas när det gäller tillämpningen av gällande lagstiftning så att rättssäkerheten garanteras för den enskilde individen. Sistnämnda gäller speciellt tillämpningen av strandskyddsdispenser och överprövningen av speciellt Länsstyrelsen i Västra Götaland

Budgetberedningens behandling

Företrädare för Miljönämnden i mellersta Bohuslän har för budgetberedningen redovisat vilka utmaningar som nämnden står inför under 2015.

Kommunstyrelsens förslag:

Utöver generell uppräkningsförändringar och löneökningar föreslås att ramen för miljönämnden i mellersta Bohuslän är oförändrad jämfört med den budget som gäller för 2014.

FLERÅRSPLAN 2015-2017

Övergripande förutsättningar

	Budget 2014	Förslag 2015	Plan 2016	Plan 2017
Invånarantal	9 000	8 900	8 850	8 800
Skattesats	21,31 %	21,99 %	21,99 %	21,99 %
Löneökningar	2,7 %	3,2 %	3,4 %	3,7 %
Prisutveckling	1,3 %	1,5 %	2,9 %	2,9 %

Resultatplan

Belopp i Mkr	Budget 2014	Förslag 2015	Plan 2016	Plan 2017
Verksamhetens nettokostnader				
Personalkostnader (inkl. gymnasiet)	-389,4	-397,8	-406,6	-416,9
Övr. kostnader- intäkter, netto	-47,3	-47,6	-49,0	-50,4
Avskrivningar	-29,4	-30,8	-31,3	-31,8
Summa nettokostnader	-466,1	-476,2	-486,9	-499,1
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto för den skattefinansierade verksamheten				
Skatteintäkter	388,8	411,6	433,4	454,6
Inkomstutjämnning	45,7	42,7	37,8	32,5
Kostnadsutjämnning och fastighetsavgift	20,1	22,9	20,3	17,9
Finansnetto	2,6	4,1	3,3	1,6
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto för den skattefinansierade verksamheten	-8,9	5,0	7,9	8,2
Affärsdrivande verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-8,9	5,0	7,9	8,2
Disposition ur resultatutjämningsreserv (RUR)	8,9	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	0,0	5,0	7,9	8,2

Kassaflödes- / investeringsplan

Belopp i Mkr	Budget 2014	Förslag 2015	Plan 2016	Plan 2017
Årets resultat	-8,9	5,0	7,9	8,2
Avsättningar mm	-8,2	-6,9	-6,0	-6,0
Avskrivningar	40,8	43,3	43,9	44,4
Nettoinvesteringar	-67,2	-75,0	-75,0	-75,0
Fastighetsförsäljning	8,0	8,0	8,0	8,0
Upplåning/återbetald utlåning	30,0	30,0	30,0	30,0
Förändring likvida medel	-5,5	4,4	8,8	9,6

Känslighetsanalys

Belopp i Mkr	Plan 2016	Plan 2017
Hur påverkas resultatet om:		
- invånarantalet minskar 50 personer per år	-2,4	-4,8
- lönenema ökar ytterligare 0,1% per år	-0,4	-0,8
- verksamheten ökar volymmässigt 1,0% per år	-4,4	-9,0

EKONOMISKA STYRPRINCIPER

Budget – allmänna förutsättningar

Nämnden tilldelas ett kommunbidrag (budgetram) av kommunfullmäktige för verksamheten. Investeringsanslag fastställs av kommunfullmäktige för varje enskilt projekt.

Nämndens uppgift under året är att inom kommunbidragets ram bedriva verksamhet enligt beslutade mål, strategier och verksamhetsplan. Kommunbidraget inkluderar även kapitalkostnader.

Ansvarig nämnd äger rätt att fritt omdisponera resurser inom tilldelad budgetram. Anslagsbindningsnivån blir därmed respektive nämnd. Hänsyn ska tas till de mål och uppdrag som angivits av kommunfullmäktige för området.

Tilldelat anslag utgör den yttersta restriktionen för verksamheten. Om resurserna inte räcker till den planerade/pågående verksamheten måste nämnden vidta åtgärder så att verksamheten ryms inom tilldelad ram.

Nämnden är skyldig att se till att inga beslut fattas som kräver ekonomiska resurser utan att finansieringen är klarlagd. Tilläggsanslag under löpande budgetår ges i princip endast då en nämnd eller styrelse får nya verksamhetsuppgifter. Beslutsunderlag för utökad eller förändrad verksamhet ska innehålla kostnadsredovisning både för inne-varande år och på längre sikt, t ex helårseffekt av driftkostnader.

Budgetprocess

Februari

Nämnderna behandlar mål och verksamhetsförändringar inför nästkommande år samt tar fram förslag till investeringar för kommande treårsperiod.

Mars - april

Dialog kommunstyrelsens arbetsutskott och nämndernas/utskottens presidier om förutsättningar och verksamhetsförändringar inför nästkommande år. Dessa överläggningar samt preliminära resursberäkningar utgör underlag för kommunstyrelsens förslag till ramar.

Maj

Central samverkan om ramar. Kommunstyrelsen lägger förslag till budgetramar på

nämnds nivå, flerårsplan, investeringsbudget och mål.

Juni

Kommunfullmäktige fastställer budgetramar på nämnds nivå, flerårsplan, investeringsbudget och mål.

Juni – oktober

Förvaltningarna bereder förslag till internbudgetar. Dialog sker mellan nämnd och förvaltning samt dialog med lokala samverkansgrupper om riskbedömningar.

Oktober

Nämnder och utskott behandlar internbudget och styrande verksamhetsmål.

Kommunstyrelsen behandlar förslag till utdebitering (skattesats).

November

Nämnder och utskott presenterar styrande verksamhetsmål och internbudget för kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige fastställer utdebitering (skattesats).

Budgetuppföljning och målavstämning

Ekonomiavdelningen ansvarar för upprättande av budgetuppföljning och årsprognos per 31/3, 30/6, och 30/9. Rapporteringen omfattar dels respektive nämnds verksamhet dels hela kommunens verksamhet.

Efter behandling i respektive nämnd överlämnas nämndernas uppföljningsrapporter till kommunstyrelsen.

Varje nämnd ska i samband med behandling av budgetuppföljning ta aktiva beslut utifrån resultat och prognos. Det räcker alltså inte att lägga uppföljningen till handlingarna.

Nämnden är ansvarig för att budgeterad eller i övrigt beslutad verksamhet kommer till utförande i enlighet med fastställd budget. Detta gäller såväl kostnads-, verksamhets-, prestations-, och kvalitetsmässigt. Åtgärder ska vidtas så snart en budgetavvikelse kan förutses.

Förvaltningschef ska samordna och rapportera uppföljningen till nämnden och lämna förslag till åtgärder vid förväntad budgetavvikelse.

Redovisade negativa budgetavvikelser ska i första hand täckas genom om disposition inom nämndens budgetram (kommunbidrag).

Investeringsprojektens utgifts- och inkomstutveckling ska fortlöpande stämmas av mot investeringskalkyl och eventuella avvikelser rapporteras till kommunstyrelsen. Om överskridande inte kan undvikas kan kommunfullmäktige besluta om eventuella tilläggsanslag.

Delårsrapport per 30/6

Kommunstyrelsen presenterar delårsrapport för perioden januari-juni. Rapporten innehåller delårsbokslut och årsprognos för kommunen och respektive nämnd. Rapporten innehåller dessutom en prognos avseende måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål. Samtidigt redovisas en sammanställning över investeringsverksamheten första halvåret. Delårsrapporten överlämnas till revisorerna för skriftlig bedömning samt till kommunfullmäktige för kännedom.

Årsredovisning, bokslutsberedning

Kommunens bokslut sammanställs i en årsredovisning som överlämnas till kommunfullmäktige. Årsredovisningen innehåller även en samlad redovisning av all den verksamhet som Sotenäs kommun bedriver, oavsett om verksamheten bedrivs i förvaltnings- aktiebolags- eller stiftelseform (s.k. sammanställd redovisning). De kommunala förvaltningarna, bolagen och stiftelserna ska följa den tidplan för bokslutet som kommunens ekonomiavdelning upprättar. Genomgång av nämndernas bokslut sker vid bokslutsberedningen där kommunledning och respektive nämnds ledning diskuterar det ekonomiska resultatet och verksamheten.

Löpande ekonomisk rapportering

Ekonomisk rapport presenteras för kommunstyrelsens arbetsutskott en gång per månad under perioden februari – juni samt augusti – december. Rapporteringen omfattar uppföljning av ekonomiskt utfall till och med närmast föregående månad samt jämförelse med budget för kommunstyrelsens och facknämndernas verksamheter. Rapporteringen omfattar även senaste prognoser avseende skatte- och bidragsintäkter samt andra händelser som kan påverka kommunens finansiella ställning och utveckling.

Resultat

Nämndernas resultat i bokslutet avslutas mot eget kapital (balanserat resultat). Principen är att 100 procent av resultatet avslutas mot nämndens eget kapital, under förutsättning att verksamhe-

ten skett i överensstämmelse med angivna mål och riktlinjer. Överskott som förs över ska vara hänförligt till den ordinarie och planerade verksamheten, och inte föranledd av t ex mindre volym, lägre kvalitet eller från intäkter som inte hör till den planerade och ordinarie verksamheten. Kommunfullmäktige beslutar om eventuella tolkningar och undantag.

Överskott som förs över till nästa år får disponeras av respektive nämnd för den befintliga verksamheten. Det får däremot inte användas till utökning eller förändring som binder upp kommunen för nya åtaganden som kan komma att kräva ökade resurser i framtiden. Exempel på tillåten användning är strukturåtgärder, speciella projekt och tillfälliga satsningar, personalutbildning, tillfällig personalförstärkning, material och inventarier m.m.

Den ordinarie verksamheten ska inrymmas inom det kommunbidrag som kommunfullmäktige anvisar för budgetåret. Undantag från detta ska redovisas och godkännas i samband med budgetarbetet.

Underskott ska amorteras inom fem år. En nämnd som redovisar negativt resultat (underskott) under tre år i följd kan på initiativ av kommunstyrelsen och efter dialog med berörd nämnd bli föremål för en särskild genomgång/analys och beslut om särskilda åtgärder.

I anslutning till bokslutsberedningen ska nämnden lämna en skriftlig analys och kommentar till resultatets uppkomst. Om årsresultatet är ett underskott och detta medför att det balanserade egna kapitalet blir negativt ska nämnden vid bokslutsöverläggningarna, eller vid annat tillfälle inom två månader, lämna kommunstyrelsen ett åtgärdsprogram där nämnden redovisar hur underskottet ska täckas.

Om en nämnd planerar ta i anspråk medel av väsentlig storlek ur det balanserade egna kapitalet (balanserat resultat) ska nämnden redovisa detta under den dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott som föregår kommunstyrelsens förslag till budgetramar.

Kommunfullmäktige fastställer nämndens resultaträkning och egna kapital (balanserat resultat) i samband med att årsredovisningen behandlas.